

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.-; izven Avst. 9.- gl.
za pol leta 3.-; 4.50
za četr leta 1.50; 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.

v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbo brez priložene naročnine se upraviščvo ne ozira.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega družtva za Primorsko.

»V edinosti je moč.«

Tržaška raztava leta 1888.

Vinski trg združen z razstavo rastlin in vinarske oprave napravi tržaško kmetijsko družtvo s pomočjo vis. c. kr. ministerstva za trgovstvo in kmetijstvo, mestnega zastopa in trgovinske zbornice v Trstu v prostorih gledališča "Politeama Rossetti" od 9. do 23. junija t. l. Posebna komisija imenovana po tržaškem kmet. družtvu, bodo vodila in zastopala vinski trg in razstavo; napravi posebna pravila, po katerih se izvolijo razsodniki (jurija) in se uredi njih poslovanje; delila bodo tudi podeljene darila, to je, častne diplome, svinjetne, častna priznanja in tudi ona častna darila, katera ponudijo oblastne korporacije ali zasebniki. — Kdor se želi udeležiti trga ali razstave, naj pošlje svoj oglas po lokalnem odboru ali pa neposredno razstavnej komisiji v Trstu s potrebnimi pojasnilni o pridelku, ki ga hoče razstaviti.

Prostori bodo obsegali po 5.20 in 7.08 širjaških metrov in se bodo rabili lahko tudi za kolektivne razstave vin. Razstavljalcem ne bode nič plačevati ni za razsvečavo, ni za shrambo; na njih račun pa pojdejo vse voznine zadevajoče razstavljeni stvari. Razstavljalci bodo sami ali po svojih opravnih skladati stvari na odkazanem prostoru ali pa opravi to na posebno prošnjo komisija; toda troške plača v vsakem slučaju razstavljalec. Razstavljeni stvari ostanejo do konca v razstavi; poprej se ne bodo smeles odnašati razven posamičnih izjemnih slučajev s posebnim dovoljenjem komisije. Ta bodo sicer skrbela za potrebno pažnjo, vendar pa ne prevzame nobene odgovornosti za kakšno poškodovanje ali za izgubo razstavljenih stvari. Vsak razstavljalec dobi izkaznico o tem kar postavi v razstavo in ta mu bodo služila za legitimacijo, da lehko svoje stvari nazaj dobi. Komisija ima izključno pravico, sprejemati za razstavo oglašene stvari, ali vse, ali le nekatero in odkazavati prostore; zoper njene naredbe ni nobenega ugovora. Če lastnik ne vzame do poludne 30. junija svojih stvari, zapadejo v korist dobrodelnem namenom. Razstavljalci, njih zastopniki in razsodniki bodo imeli svobodni uhod v razstavo. Južna in državne železnice so dovolile, da bodo proste voznine vse tiste

stvari, katere se po končani razstavi neprodano vrnejo na dom razstavljalcem. Brodarsko družtvo avsto-ugerskega Lloyda je za 50% znižalo normalne voznine blagu, katero bi se iz Dalmacije in Istre pripeljalo na razstavo in tako tudi pridevalcem iz onih krajev. Brodarsko družtvo "Istra-Trst" je dovolilo 20% odbitka v isti namen. Mestna dačna uprava je dovolila posebne olajšave v dačnem oziru. Komisija bo na dotedne oglase izdala ustavnice, s katerimi se bode izkazavati tistim, ki bi se hoteli udeležiti dovoljenih odbitkov in olajšav.

Pravila za vinski trg.

Na trg se smejo postaviti: črna nadavna (namizna) vina, bela nadavna vina, črna in bela fina namizna vina, likerna vina, bela peneča vina, vino za režo, vinsko žganje.

Prodajala se bodo vina samo v zamašenih buteljkah, v steklenicah, ali v zaprtih posodah; pokušavala se bodo samo iz buteljk v kozarcih, a ki bodo v dotednih prostorih. Na trgu bodo moralo biti vedno dosta vina za pokušanje. Da se bodo lažje plačevale pokušnje, dobivale se bodo pri blagajni marke po 5 kr. Cene pokušen bodo tako uravnane, da se bodo ujemale z vrednostjo ene ali več mark.

V oddelku za pokušnje bodo vsak razstavljalec na očiten kraj postavil razkaz svojih razstavljenih vin. Kdor se hoče udeležiti daril, mora razstaviti najmanj 25 buteljk ali 50 litrov vina v malih posodah ali sodčkah. Vina in žganja se imajo prinesi na trg ne pred 25. majem in ne po 5. juniju t. l. V prisojevanju daril se bodo ozir jemal na tista vina, ki se najbolje prilegajo tistim krajem, kjer so se pridejala v zadostnih množinah za kupcijo in iz grozdja takih vinogradov, od katerih obdelovanja je pričakovati pravega napredka v vinarstvu. Razsodba jurije se objavi še med trgom.

Sadna vina, kisi in rozolji se sicer sprejmó na razstavo, pa se ne morejo udeležiti daril. Mestna dačna uprava je dovolila vsem takim stvarem, ki so podvrženi užitnini, podpolno oproščenje vseke davščine, samo da izkaže, kdor jih prilej v mesto, spričevalo komisije, da so zares odmenjene za razstavo. To oproš-

čenje velja tudi za vse tiste množine, katere porabi jurija za svoje namene.

Od tistih vin in likerjev, ki se razprodajo za časa razstave v prostorih vinskega trga, bodo treba plačati užitnino po obstoječih postavah; le tedaj, če se prodaja za privatno rabo vsaj 10 litrov skupaj, če so v sodih, ali vsaj 5 buteljk, če so v buteljkah, bodo plačati samo uvozno carino.

S tistimi množinami pa, katere vzaimejo razstavljalci nazaj, se bodo ravnal z ozirom na to, za kar bodo odmenjene.

(Konec prih.)

Glavni zbor

tržaške ženske podružnice sv. Cirila in Metoda dne 14. aprila 1888.

(Konec.)

Ko se potrdi poročilo, prosi gospa prvomestnica gospodinčno blagajnico Ljudmilo Mankočevu, naj bere svoje izvestje, ki slove tako-le:

Poročilo blagajnično o glavnem zboru 14. aprila 1888. ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Trstu.

Slavni zbor!

Minolo je dobro leto, od kar smo imele svoj glavni zbor. — Ne budem trdila, da je naše družtvo v tem letu — da po Slomškovo govorom — napredovalo po orlovo, ali vendar le služiti se smem Galilejevega izreka „Eppur si muove“. In res, tudi v preteklem letu napravilo je naše družtvo v prospeh naše svete stvari razmerno velik napredok in nadejam se, da bodo v bodoče še večji. — Gledo dohodkov in razhodkov našega družtva v tem času, čast mi je javiti slavnemu zboru to-le:

1. Do glavnega zobra lanskega leta imelo je naše družtvo dohodka v znesku gld. 226, kateri je bil poslan v Ljubljano.

2. Od onega dne, namreč od 7. marca 1887. do 31. decembra dobito je družtvo: a) za letino do 31. decembra 1887. gld. 132; b) do šaljive loterije pri veselici 5. julija gld. 132-35, skupaj gld. 264-35.

Odbivši od te svote: a) trošek za družtvene stvari gld. 1-60; b) trošek za šaljivo loterijo gld. 39-51, ostalo je gld.

223-24, od katerega je bilo poslano v Ljubljano in sicer: a) prvkrat 12. julija 1887. gld. 177-84, b) drugkrat 31. decembra 1887. gld. 41, skupaj gld. 218-84, tako, da je ostalo v blagajni koncem decembra 1887. gld. 4-40.

3. Od 1. januvarja do danes iztirjalo se je na letnini gld. 50 in vzemši v račun ostake lanskega leta gld. 4.40, bi imelo biti v blagajni gld. 54-40; odbivši pa razne družtvene troške od gld. 8-20, ostaje v istej dandenes gld. 46-20.

Na koliko se dostaja lokalne naše kase, priobčujem slavnemu zboru to-le:

1. Za veselico dne 5. julija 1887. nabralo se je s privavnimi darovi gl. 30.40 in ker je bilo pri tej troškov gl. 8.50, ostalo je gld. 21-90.

2. Nabralo se je ob enem: a) 166 kosov obleke, b) 3 steklenice malinovca.

Od tega razdelilo se je 115 kosov obleke in vse tri steklenice malinovca, tako, da je ostalo še 51 kosov obleke.

3. Za božičnico nabralo se je: a) v gotovem denarji gld. 86-37, b) prištevši k tem gori navedeni prebiteit od veselice 5. julija 1887. gld. 21.90, bilo bi v blagajni gld. 108-27; ker so troški narastli na gld. 51-19, ostalo je v njej gld. 57-08.

Ta prebiteit bil je plodonosno uložen v tržaško hranilnico, kjer se še dandenes nahaja.

4. Za božičnico nabralo se je tudi: a) 120 kosov obleke in tri steklenice malinovca, b) in vzemši v poštov gori navedeni ostake 51 kosov obleke in c) nakupljenih 8 oblek — bilo bi vseh 179 kosov, razdelilo se je pa vse razven nekaj kotonine, 3 steklenice malinovca, nekaj pisal in molitvenikov.

Ta ostatek nahaja se pri gospe predsednici.

To je ves račun, kateri sklepam v nadi, da bodo pri prihodnjem našem zboru še dokaj povoljniši, v kar nam pomagata slovenska blagovestnika sv. Ciril in Metod.

V Trstu, 13. aprila 1887.

Ker tudi tu nema nobena družabnica kaj dodati ali popraviti, vzprejme in odobi se račun.

Cetrti točka je bila: posamične želje in pritožbe.

tuš. Nasprotники naši se pa logično drže gesla:

"divide et impera!"

Gospod urednik! Ni sicer naš namen politikovati; toda neko staro babico sem slišal, da je rekla potem, ko je tri debele ure govorila z mojim pokojnim dedom: "tako se mi zdi, kakor bi se bila najedla prav dobrih štrukijev". Človek mora tedaj govoriti in svojim soljudem razovedati, kar misli. To je uže v naravi naši. Res, da pravijo: Kedor mnogo govori, mora veliko znati, ali veliko lagati. Ali včasih vendar govorimo mnogo, a vse tako preprosto, tako nedolžno, da ni vse skupaj vredno piškavega oreha. Govorimo pa samo zato, da govorimo, govorimo osobito sedaj, ko lahko dihamo v svobodnem svežem zraku, v prijetni pomladji, pod vedrim notranjskim nebom in sivim Nanosom ter otre-samo zimski prah, božične in velikonočne skrbi od sebe. Prihajajoča pomlad ima pač toliko vabljivosti, toliko prijetnosti in toliko zanimljivosti. Vse se vzbuja, vse vstaja in tudi "mi vstajamo" ali strašno leno, strašno leno, pravim. "Mi vstajamo" ali naših sovražnikov ni še toliko strah, kakor si mi mislimo. Da bi nas pa vzbudila iz te mlačnosti, iz te otpasti, da bi krepko stali nasproti vsem "vragom", da se ne bodo naši nasprotники upali reči tudi potem, ko dojde Slovenec k njim v prodajalnico in bode hotel kupljeno blago plačati: "das nehm ich nicht an; ich verstehe nichts slovenisch..."

Na svjedenje! Vaš

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Izpod Nanosa.

Bil je čas, ko so spoštovali odkrito srčne in poštene može, bil je, pravim, ali je tudi prešel. Dandanes pa prav radi uporabljajo take, ki se znajo dobro upogibati in uklanjati, kateri so tudi toli tolerantni, da se ne osmejajo kakšne stvari, direkt zu packen". Tukaj bi spet navel stari latinski izrek, ki se začenja z besedo "tempora" . . . , a zdi se mi uže preobdelan in oprano perilo zopet prati baje da ni prijetno. Zato pač preidem danes po kratkej motivaciji kar "naravnost" k stvari. To pa zaradi tega, gospod urednik, da ne boste rekli, da bi jaz sam sebe rad spravil na površje ter bi se po tem dal mehkat in tipati, nagibati in klanjati, kakor bi se komu zdelo. Ne! To delajo le taki, kateri hrepene, da bi imeli razven mnogih in mnogovrstnih svojih križev in križev še kak zlat križ; zato je pa njihovo delovanje dosledno (proti smotru). Previdnost je božja mast!

Gospod urednik, oprostite, da sem si danes vzel tako nespreten uvod. Mislil sem pač drugače začeti, ali uže Goethe pravi: "Warum denn in die Ferne schweifen; Alles Gute liegt so nah".

Kedar človek plava mej dvema strugama, oprime se pač tudi najbliže sohe ali hloda samo, da se mu dejo zlajša.

Tedaj ad rem:
Ker sem bil zadnjikrat pozabil, sicer pa nisem imel časa, ni prostora, da bi Vam bil poročal o vremenu (ker to je pač znamenita rubrika) zato hočem danes zadoštit dolžnosti ter zopet začeti po starem običaji, z vremenom. Nebo je postal vedro, potegnolo je kinko, ali kakor pri Vas pravite: kurelec raz obliče in vse je oživel. Nekaj ptičkov se je tudi uže povrnolo, seveda ne baš dosti, ker jim je pri nas vedno napovedana vojska; zato se pa živalice bojajo bližu. Ne smete pa misliti, gospod urednik, da smo tako hudobni ljudje, da nam ni mari ptičjega petja. O da! Pevci smo z i in e v korenškem samoglasniku; toda v vsi naši okolici slišimo prepevati samo enega slaveca. To pa ni nikak prenos ali oratorska figura, temveč istina. Ali pustimo slaveca, slavek in slavčke, ker sicer bi bilo treba navedene trditve dokazati in če bi le edna premisa ne stala prav trdno, rekli bi naši protivniki: lej ga no, laže se! No, saj dandanes svet tako ne gleda mnogo na jedro, temveč le na obliko. Schiller pa pravi:

"Wenn die Glock' soll auferstehn,
Muss die Form in Stücken gehn."
Forma pulchra" učili smo se "svoje" dni, a zdaj je drugače. Tistikrat je bil čas, prijetni čas setve, zdaj je pa resni čas žetve, čas krepčalnega dela. Gregorčič pravi: "Dejanje ti ljubi, a boj se pokoja!" — Zajdem in spet zajdem Zdi se mi, da še sedaj nisem povedal, kako vreme imamo tukaj. Da spet ne zabredem, povem Vam tako direktno, kakor oni po-

slance v državnem zboru, ko je vprašal te dni, kje je ta in ta minister, da ne posluša njegovega govora. Ministerska klop je bila prazna, dotični minister pa je sedel baš tik govornika. Seveda na tako vprašanje bila je posledica le smeh, ker kratkovidni govornik ni videl ministra. In kako neki si je pomagal iz zadrege? Zavpil je kar naravnost: "Der Minister gehört ja auf die Ministerbank!" Tako bom tudi jaz povedal: gospod urednik, pri nas imamo vreme lepo, prav spomladansko. Punctum!

Te dni sem premišljeval nameravane reforme novega vojnega ministra. (Pač čudna stvar, da me to zanima; če me bude, povem v prihodnjem listu.) Ni še možno reči o njih ni to ni ono, samo to prorokujem uže danes, da nova metla rada pometa; sicer nisem mislil še tega reči ali storil sem za to, da sem uporabil svojo prostost, ker imamo "pod črto" mi mračnjaki več svobode, kot gospodje, ki se šopire nad črto po vseh štirih predalih. Uže v duhu sem videl, kaka nevihta se napravlja letos nad glavo budgeta. Ali to je zopet "visoka" politika.

Zloglasne predloge "lex Liechtenstein, Lienbacher et Herold" tako še niso na tapetu v državnem zboru, premda jih zelo nestrpno čakamo. Agitacije za to so prouzročile v narodu mnogo korupcije, družtvom mnogo kvare in v narodnih vrstah zopet razpor. Da, da razpori in vedno razpori, ti so nam Slovanom prava mora. Tlače in tiše nas liki prokletstvo božje. In to prokletstvo je črno kakor kinežki

Najprej se bere vodstveni pozdrav iz Ljubljane, ki glasi:

V rednem občinem zboru za leto 1888. zbrane preblagorodne družabnice iskreno pozdravlja vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda, Ljubljana, 14. aprila 1888.

Tomo Zupan.

Gospá prvomestnica vabi na to čestite družabnice, ima li katera izraziti kakšno željo.

Gospodična M. Nadlišková prosi besede in govor po priliki tako-le:

Vsakej izmej čestitih družabnic je izvestno znano, kaj je g. Lovro Žab našej podružnici; on je duša, on vodi naše družstvo od prvega početka do dnes in nademo se, da nas tudi v bodoče ne zapusti, temveč da nas bode še na dalje podpirati. V zahvalo in priznanje za ves njegov trud vabim vse navzočne družabnice, naj ustanejo raz svoje sedeže. (Zgodi se).

Gospodična Račič želi, naj podružnica daje koncerte, da se družstvo širi in spoznava.

Načelništvo je razložilo, da je tako zahtevanje za zdaj nemogoče, ker so koncerti predragi in bi težko pokrili celo troške. Koliko bi morali imeti gostov, da bi imeli morebiti 100 ali 150 gld. čistega dohodka!

Ker se nobena več ne oglasi, oznani gospod prvomestnica, da se bode vršila 5. točka in sicer: volitev novega načelnika. Voli se lehko ustno ali pismeno.

Gospa Schmidt predlaga, naj se ustno glasuje, a ker je njen predlog padel, skleneno je bilo z večino glasov voliti z listki.

Zaradi volitve se pretrga zborovanje nekoliko trenotkov, da se družabnice dogovore o prihodnjem načelninštvu.

Skrutinacija je pokazala, da so bile z večino glasov izvoljene: za prvomestnico gospodična Ljudmila Mankoč, za njeno namestnico gospodina Ema Abram, za zapisnikarico gospodična Justina Michelli, za njeno namestnico gospodična Marija Nadlišek, za blagajnico gospodična Ivanka Kalister in za njeno namestnico gospoda Julika Neth.

Novo izvoljena prvomestnica gospodična Mankoč se toplo zahvaljuje na izkazanej časti, ki je padla nepričakovano kakor z nebes in obeta, da bode po svojih močeh delala v korist podružnici.

S tem je bilo zborovanje izvršeno okolo 7¹/₄.

Nam ne ostaje družega nego vroče preporočati novemu načelninštvu, naj mu služi v vzgled lanjski odbor, ki se je toliko žrtvoval in delal v podporo nežne mladine; pridno naj dela, da pojde podružnica vedno po onej gladkej cesti, katero je ustvarilo dosedanje požrtvovalno načelninštvu, kateremu zakličemo: Na zdar!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Letošnja proračunska debata v državnem zboru odlikuje se od prejšnjih v tem, da je v tej razpravi nastopil vodja mladočeške stranke dr. Grégr kot najznamenitejši govornik proti sedanjem vladi. Naš parlament odlikuje se od vseh evropskih zbornic v tem, da mej vsemi poslanci ne najde enega, ki bi mogel odkritosreno iz notranjega prepričanja braniti vlado. Vsi govorniki, tudi oni, ki koncem svojega govora izrekajo Taaffeju in njegovim kolegom zavajanje s tem, da glasujejo za proračun, ne morejo drugače, nego da očitajo sedanjih vlad nedoslednost v njenem postopanju, kakor tudi to, da ni dosegla nisenc tega, kar je obetala o svojem nastopu narodom. Gospodje ministri pa puščajo govornikom to veselje, da jim beroje levite, ali vti ti govor in vse te razprave nimajo nobenega upliva in so samo gola potrata časa, kajti o vseh vladnih postavnih načrtih in predlogih ne odloča se več v parlamentu, ampak v klubih! Govor poslanca Grégra je vzbudil do sedaj še največjo pozornost v državnem zboru. Grégr si je v svojem govoru privoščil celo ministerstvo skupaj in vsacega ministra posebej; ni je stroke v državnej upravi, da bi je mladočeški poslanec ne bil podvrgel neizprosnej kritiki. Levičarji so mnogokrat glasno pritrjevali, a tudi desničarji so odobravali posebno one odstavke, ki jih je posvetil ekselenchi Gauču. Grégr je omenjal prestolnega govora 1879. l. v katerem cesar obeta českemu narodu v poštje jemati njega državno-pravno prepričanje. Vsakdo ve, kaj Čehi umevajo pod tem, znano je vsem, da teže za samoupravo češkega kraljevstva, do katere imajo vsa

zgodovinska prava, in da hočejo, da bi se cesar dal kronati za kralja češkega ter s tem podelil deželam Vaclavske krone one pravice in povlastice, ki so je to zemlje uživale nekdaj za časa čeških kraljev. V tem obziru se še ni storil ni eden korak. Češki deželni zbor, ki je nekdaj odločal o miru in vojski, ki je celo volil dinastije deželi, izgubil je podpolno svojo veljavno. Sedaj nima družega posla nego nespremenjene sprejemati vladne predloge; političnih vprašanj ne sme razpravljati, samostojnih predlogov ne staviti in ne sklepati postav, ako neče, da se ne pogreznijo v morje nepotrjenih zakonov. Pod sedanjem vlado ponemčuje se še vedno in še na nevarnejši način nego pod prejšnjimi vladami, ker se s posebnimi naredbami daje nemškemu jeziku neke prednosti, ki mu po državnih zakonih ne gredo. — Svoboda tiska je sama domišljija, kajti pod vladu sedanjega pravosodnega ministra plenijo se novine še strožje nego prej. Tako je bilo za 8letne nemške dobe 151 — za 8letne Taaffejeve vlade pa 311 zaplenjenih! In kdo pleni liste? Okrajni glavarji, policijski uradniki, ki so navadno zelo podrejeni in duševno omejeni! Ni je svobodomiseln ustanove, katere bi ta vrla ne prezirala in kritila. O tem nam priča cela vrsta izjemnih postav; izjemno stanje na Dunaju, izjemno stanje za delalce, in kakor vse kaže, bodo tudi študentje kmalu v izjemnem stanju. Tako bodemo imeli kmalu najlepše in svobodnejše postave na paripji, a cela vrsta državljanov vseh slojev bodo pa v izjemnem stanju. Državljanji imajo pravico po zakonu shajati se res, a shajati se smejo le tedaj, če je policiji to po volji. Pritoževati se na državno sodišče zoper policijo je pa nespametno, kajti odloki tega oblastva pridejo pritožnikom v roke še le črez polu ali čez edno leto. Vlada je 1879. l. obljubila, da bodo skrbela za materialne koristi avstrijskih narodov. Kako izpoljuje to obljubo, kaže nam podaljšanje koncesije družbi severne železnice, kar škoduje državi najmanj za 5 ali 6 milijonov na leto; o tem nam priča carinska vojska proti Rumeniji, trgovinska pogodbja z Nemčijo in Italijo. Kaj je storila vlada za povzdigo obrta in trgovine, vidimo iz tega, da vse hira in peša; kako se briga za poljedelce, vidimo da so zemljišča vedno bolj zadolžena. To nam priča, da se materialna moč državljanov čedalje manjša, iz tega sledi, da tudi država slabí. In ko bi se Avstrija zapela v vojsko, kam naj pojde državljanji po ono domoljubje, ki je potrebno, ako se hoče kakšna država uspešno bojevati, če so pa vsi narodje nezadovoljni in vidijo v državi le svojega nasprotnika, ki je proganja in zatira? Finančni minister nam je naslikal denarno stanje jako ugodno in sijajno. Ta slika je pa samo obmana, fata morgana, za katero se skriva beda in revščina prebivalstva. Od 1879. l. do danes so troški narasli za 80 milijonov, dohodki za 130 milijonov, državni dolg pa pa 530 milijonov. In vendar nam je takrat vlada obljubila, da nam ne bode nakladala hujših bremen. Te številke pa drugače govore. Proti koncu pravi Grégr, da ne želi vreči tega ministerstva, da mu pa v imenu svoje stranke izreka nezupanje, ker se nikakor ne drži 1879. l. postavljenega si programa in da zato glasuje proti proračunu. Za Grégrjem govoril je Čeh Weber, ki je tudi ostro napadal ministra Gauča ter končal svoj govor s še željo, da bi uže bilo enkrat konec njegovega ministrovanja. Mej levičarji govoril je dr. Menger najbolj stvarno. Pobjjal je vladni predlog ob obdačenji špirita, po katerem bi imela država 40 do 50 milijonov dobička, kakor trdi vlada. Ako bode pa država tovarnam za špirito, katerih je sedaj okolo 6000 v Avstro-Ogrskej, dajala premije po 3360 gl., bodo se ta dobiček znatno zmanjšal, tovarne pa bodo kakor gobe rastle iz tal, tako da lehko računamo prihodnje leto na 10 tisoč tovarn. Naj se vsem tem izplačajo ustanovljene premije, kje je potem proračunjeni dobiček, in zakaj se nalaga državljanom tako ogromen davek? — Govorilo je še mnogo drugih poslancev. Omenjam samo, da je dr. Bertolini interpeliral ministra Gauča, zakaj je tako strogo postopal proti onim dalmatinskim dijakom italijanske narodnosti, ki so pri ustanovitvi podružnice družstva „Pro patria“ čestitali odboru? (Dotičnike so izključili za nekaj časa z univerze.)

V Dalmaciji zmagali so o državnoborski dopolnilni volitvi za veleposestvo Italijani, ker se jim je posrečilo, vrhu vsega dogovora s Hrvati pridobiti Srbe v Boki Kotorskoj na svojo stran. Če tudi bi ta volitev sama na sebi ne imela skorobenega pomena, sedaj je tem žalost-

nejše in tužnejše važnosti za nas, ker vidimo, da se tu dva naroda v načelnih vprašanjih, kjer gre za slovensko čast iz zgorj sebičnih namenov cepita na dvoje. Pač res tužna nam majka, dokler Brančoviči ne izumro.

Vnanje dežele.

Ruski listi govoreči o Bismarkovej krizi začeli so zopet ostro pisati proti nemškemu kancelarju in mu ne verujejo, da je odkritosčen nasprotnik Battenbergov, če se tudi upira njega ženitvi s hčerjo cesarja Friderika. Car namerava potovati najprej v Moskvo in od tod na Kavkaz.

V srbskej skupščini je sprejeta postava, po katerej bode imel vsak v občini volilno pravico, ki plačuje 10 dinarjev (5 gld.) davka. O tej stvari se je vnela živa debata. Večina govornikov branila je staro radikalno načelo, po katerem se daje volilna pravica vsakemu polnoletnemu občanu brez ozira na to, ali plačuje davke ali ne. Pravosodni minister je v svojem govoru rekel, da vrla odklanja od sebe vso odgovornost za posledice, ako bi se vzprejela taka postava; po dolgej debati je bil vzprejet vladni predlog.

Bolgarski emigranti na Srbskem, Rumunskem in Turškem so se začeli bolj gibati in se očividno pripravljajo na kakšno podjetje. Bolgarsko vprašanje se bliža, kakor vse kaže, rešitvi. Rusija hoče storiti v ta namen kmalu zopet svoje in sicer prav energične korake. Kakor poročajo „Narodni Listy“, izjavil je bolgarski ministarski predsednik Stambulov, da bi z mirno dušo spravil Koburga čez mejo, kakor ga je poklical v deželo, ako mu Rusija jamči, da se ne bode maščevala nad njim in njegovo stranko za dosedanje politiko. Ko bi bil Koburg odstranjen, prišli naj bi trije komisarji v deželo, ruski, avstrijski in turški, ki naj bi upravljali deželo do izvolitve novega kneza, ter pripravljali volitve za novo sobranje. Imenovati bi morali ministerstvo sestojče iz članov vseh strank. Za volitev novega kneza se ni nobenemu batil, da bi navstale nove homatije, kajti danski princ Waldeimar je uže voljen in bode tudi krono vzprejeli, ako se Bolgarija pomiri z Rusijo. Ko bi prišel novi knez v deželo, zahtevali bi Bolgari ruskega generala za vojnega ministra, pobočnika pa bi mu moral biti Bolgar. O uvrstitvi ruskih častnikov ukrenol naj bi ruski general po svojem prepričanju. Da so zatorej začela pogajanja med Rusijo in Stambulovom je izvestno. Vprašanje je pa, bode li ta mož zvedel do konca, kajti pokazalo se je, da se je tudi lotil uže državnih blagajnic, prav kakor bivši rumunski vojni minister.

Kmetski punt se na Rumunskem vedno širi, in vojaštvo odposlano v dotične kraje ga ne more udušiti. Vzlasti v okraji Utriceni, ki šteje 100 tisoč prebivalcev, je položaj nevaren. Nemiri se bližajo glavnemu mestu, zato je to obdano z vojaškim kordonom. Parlament bode skoro zaključen in kmalu razpisane nove volitve. Vsi listi tudi opozicionalni zanikaljajo vest, katero so Nemci raznesli v svet, da je Rusija dala denar, da se ljudi spunti, ter trde, da je to izmišljotina neosnovana in popolnem neresnična.

General Boulanger je na Francoskem izvoljen z velikansko večino v državnem zboru. Ferry je zahteval v nekem govoru, naj vlada da izjemno postavo, da se sme Boulangera kot upornega vojaka zapreti. Boulanger pride te dni v zbornico. Zahteval bode razpust zbornice in revizijo ustave, katero imenuje protirepublikansko.

Nemški cesar je nevarno bolan in ni več upanja, da bi mu zdravniki mogli za dolgo podaljšati življenje. Narod je silno žalosten in pripravljen na udarec, ki ga čaka. Da tako izreden mož leže v prezgodnji grob, bode obžalovala vsa Evropa in ne samo Nemci.

DOPISI.

Iz Podgradskega okraja dne 16. aprila 1888. Občno redno zborovanje kmetijske zadruge za Podgradski sodniški okraj bilo je dne 8. t. m. v Podgradu, kakor je bilo o svojem času v „Edinosti“ napovedano.

Po končani popoludanski službi božji videl je prijatelj zadruge z veselim srečem dohajati od vseh strani trume kmetovalcev. V resnicu se je srce radovalo gledajoče ogromno število dohajajočih. Iz Brezoviške župnije se je dopeljalo nekoliko s kmetovalci dobro naloženih voz. Obila udeležba je dokaz, da kmetovalci so se zelo začeli zavzimati za prekoristno zadrugo. Pa go-

to bi jih bilo prišlo še več iz Materijske občine, ako bi se naravnost ali pa zivot ustop v zadruge ne zabranjeval od neke strani, katera bi pa pač morala vestno na to delati, da bi največje število občinarjev pristopilo. O svojem času se bode tisto pefidno krto rovanje po zaslugu osvetlilo in imenovalo s pravim imenom. Došlo je kmetovalcev iz Materijske in Podgradske občine, da so napolnili precej prostorno dvorano Vičičevo. Le to je radovoljnost kalilo, ker iz Jelšanske občine ni bil navzoč — nobeden.

Pred zborovanjem sta imela g. predsednik in g. blagajnik mnogo posla. Prvi z urejevanjem dobitkov, drugi z upisanjem novih udov, katerih je pristopilo 30 večinoma iz Podgradske občine, in s pobiranjem letnih doneskov od starih udov. Potem pa se je začelo zborovanje, katero se je vršilo v najlepšem redu.

Načelnik zadruge g. R. Zupančič izraža veselje ob obilni udeležbi in podkratko poročilo ob odborovem oziroma o delovanji zadruge. Objavi, da od kulturnega sveta zadrugi podarjeni lepi junec je v Materiji na razpolaganje in da je več premij razpisanih, med katerimi je posebno preporočal premij za pravilno napravljeno gnojische, kar je tudi vsega preporočila vredno, ker kmetje le premalo cenimo za kmetijstvo neobhodno potrebnogno. Dalje preporočal je žitno čistilnico zadruge v Materiji, ker je pa ona v Materiji preudaljena za ude Podgradske občine, povdelal je, da bode zadruga v kratkem času še eno za Podgrad omislila in kmetovalci naj pridno čistijo semensko žito, da bodo pridelali tako več in dobrega žita, ako Bog nesreča ne pošte. Nagovarjal je navzoče prijazno, naj le prihajajo z njim se posvetovat, ako bi potrebovali kakšna pojasnila. Poročilo se je pazljivo poslušalo in predsedniku se izrekla zahvala za marljivo delovanje in izvrstno vodstvo.

Sledilo je poročilo blagajnika v. č. župnika Benedikta, iz katerega posnemljem le-to, da število udov v Materijski občini iznaša 53, v Podgradski pa 50 skupaj tedaj 103. Dohodkov do 9. t. m. je zadruga imela 660 gl. 04 kr.; troškov pa 575 gl. tedaj ostane v blagajni 85 gl. 04 kr. Končavši poročilo je povabil kaj lepo kmetovalce k obilnemu pristopu v zadruge in jih prepričeval, da zadruga je le v njih korist ustanovljena, katera uže zdaj donaša posameznim koristim; pričakovati pa smo splošen velik dobiček. Blagajnikovo poročilo se je odobrilo in se mu je zahvala izrekla za brezplačno delovanje.

G. urednik, veliko bi rad povedal, pa uže vidim, da moram poročila kar le močce krajšati, sicer Vam preveč prostora vzamem.

(Konec prih.)

Domače vesti.

Občinski svet tržaški (Konec). Na temelju tega izraža podpisani odbor svoje sežaljenje, da se ob odpravi svobodnega pristanišča tudi jemlje meščanom in prebivalcem mesta Trsta in okolice ali okrožja osvobojenje od carine za uvažanje predmetov, kateri so potrebni za lastno uporabo, to je osvobojenje, katero je bilo v spisu svečane odaje dne 30. septembra 1882. določeno in zajamčeno. Ker se pa z odpravo teh oproščenj nalagajo nova, tako težka bremena, zaradi tega misli odbor, da se more predložiti nastopno prošnjo na temelji predstoječe spomenice:

1.) občini tržaški naj se ohrane prihodki kakor obstoj, h katerim pa izvestno pripadajo tudi mestni davki, dohodki, določeni v izročilnem spisu;

2.) da se brez obzira na to pravico sporazume občina na temelji nastopnih toček, ako bi ista izgubila to pravico zradi državnih potreb:

a) da se uvede o splešnem užitninskem davku in o akcisi v mestnej pokrajini tržaškej akcize za denašnje mestne meje, t. j. da ostane meja mesta samega enaka denašnje politično-upravnej meji mesta tržaškega, kakor je bila določena z deželno postavo 1. aprila 1882. (dež. zak. št. 8 ex 1885.)

b)

rese" in pridržanje sedanjega davka "educilio," ako ne bi se podpirala občinska doklada na vino, katero se ima prodajati na drobno in je zaradi tega podvrženo davku za točenje (dazio educilio) in

d) da prepusti vis. c. kr. vlada pobiranje lastnih davkov občini, odnosno občinskej upravi po načrtu znižane tarife proti nakupnini, katera ne sme prekoraci 450.000 gl. na leto, ker si vlada sama pridružuje pobiranja davka "forese" in davka na tukajku hukano pivo in tu čiščene žgane pijače ter občinskih naklad, katere se imajo uplačevati občinskej blagajni.

3.) Občina si pridružuje pravico, iskati odškodnine po pravnem potu za razvraženje, ako bi se ta dogovor ne uresničil ter se bodo služila te pravice tudi tedaj, ko bi prenehal pod točko 2 predložen ali vsak drugi dogovor, kateri bi slučajno na mestu tega nastopil po obestranskem sporazumljjenju.

V Trstu 27. decembra 1887.

Upravni in nadzorovalni svet mestnega carinskega urada,

Jakob Liebman, predsednik.
Vitez Josip Burgstaller pl. Bidischini, — Dr. Eugen Brunner, — Cesar pl. Combi, — Dr. Edvard Janovitz, — Gvido vitez Porenta, — Henrik Tolusso, — Ivan Polonio, ravnatelj.

Spomenica sklepa z natančnim opisovanjem določnih mestnih tarif in vseh določnih struktur mestnega užitninskega davka.

Vse točke spomenice so bile sprejeti brez promene.

Zatem poudarja svetnik Burgstaller važnost tega zaključka za tržaško občinstvo ter izjavlja, da bodo tržaški zastopniki v državnem zboru z vso močjo podpirali predloge občinskega sveta v državnem zboru. Predlaga, naj se odpošlje posebna deputacija k cesarju, katera bi imela z vsemi merodajnimi osebami rešiti vprašanje v ugodnem smislu in deputacija ne bi imela druge naloge, nego prisiliti vladu, da provede zaključek državnega zabora. Vprašanje o hišnem davku se je uže izročilo davkarskemu odboru državnega zabora ter bodo v kratkem rešeno.

Cajinske zadeve, tikajoče se Trstu, so uže deloma rešene s trgovinskim dogovorom z Italijo in o drugih važnih točkah ob istej zadevi se še razpravlja. Tem vprašanjem se jo sedaj pridružilo tudi vprašanje o mestnem davku. Po njegovem mnenju je umestno, da sestoji deputacija iz članov občinskega sveta in trgovinske zbornice, ker se to vprašanje tiče tržaške občine in njegovega prometa. Občina bi morala v prve vrsti razpravljati o načinu, kako se ima odpraviti svobodno pristanišče in kako ravnat z blagom o carini, ker je želeti, da ostane prebivalstvo še več let osvobojeno vseh naklad, katere bi nastale po odpravi svobodnega pristanišča, akoprav se ni nadejati, da bodo zgradbe v pristanišču o pravem času izvršene. Napisled podpira svoj predlog s primera razmer v Galiciji, katera ima 60 poslancev v državnem zboru in je vendar poslala posebno deputacijo na Dunaj, da isprosi promeno postavnega načrta za davek na žgane pijače.

Svetnik Liebmann pravi, da se tiče v prve vrsti odgovora na vladne predloge v zadevi mestnih davkov in da bi deputacija našla merodajne kroge na Dunaju še neprizadane. Preosnutev mestnih davkov je občinska zadeva in ne trgovinske zbornice; zatorej preporoča, naj se Burgstallerjev predlog začasno odloži.

Svetnik Burgstaller odgovarja, da zadevajo te preosnutev tudi trgovinsko zbornico. Podpira nujnost svojega predloga s tem, da je predpostavljeni predlog vladu postavni načrt in je malone nemogoče, da se zakonski načrt prekliče, ko je uže predložen državnemu zboru.

Svetnik Venezian podpira Burgstallerja ter dostavlja, naj se predlog izroči mestnej delegaciji v pretresanje in stavljanje potrebnih predlogov.

Burgstallerjev predlog se zatem vzprejme z dostavkom dr. Veneziana.

Prošnja stalnih gasilcev za povišanje plaće se izroči požarnej komisiji in sprejme se račun o mestnej ubožnici za leto 1888.

Za točko XV. št. 4 "troški za obnovljavo pred kužnimi bolezni" se dovoli večji trošek 1811 gl. 43 kr. in pri točki VIII. "dobrotvornost, prostori in pohištvo" se dobiti bivši večji trošek 609 gl. 04 kr.

Družtvu "priateljev obrta" se dovoli 100 gl. za obrtno razstavo, ki bode maju meseca v palači Revoltella.

Sprejme se zatem predlog šolskega odbora za osnovanje 6. tečaja na mestnem dekliskem liceji s početkom šolskega leta 1888/9 ter se naroči mestnej delegaciji, da proveže potrebne promene učnega načrta. Učiteljsvu v tem tečaju se ustavovi plača

640 gl. in šolskemu slugi se poviša plača od 420 gld. na 450 gl. na leto.

Odobri se račun muzejev za l. 1887. Sprejme se predlog mestne delegacije za razvijanje miramarske ceste do Barovelj ter se ima postaviti 64 plinovih svetilnic. V ta namen se dovoli trošek 15.000 gl.; za razsvitljeno pa 1601 gl. 52 kr. na leto. Napisled se izroči trgovinskemu odškofu ponudba Karla Vallona in drugov za zgradbo železnice na vrv.

Dopolnilna volitev v odbor "Matic Slovenske." Oddanih 188 glasov; dobili so gg. Bartel Anton in dr. Zupanec Jernej po 187, dr. Sket Jakob 186, Pleteršnik Maks 185, Vilhar Iva in Zupančič Vilibald po 172, Šuklje Franc 171, Žlogar Mihael in dr. Jarc Anton po 169; Majciger Ivan 168 glasov, ter izvoljeni v odbor "Matic Slovenske" za dôbo štirih let v zmislu § 12. družvenih pravil. — Dobili so pa še gg. Kalan Andrej, dr. Mencinger Iv. in Žlogar Anton po 16, Fekonja And., Koblar A. in Zupan Tomo po 15 glasov, Pintar Luka 4 glasove, dr. Gregorec Lavoslav, Einspieler Gregor in dr. Napotnik Mihael po 1 glas.

Vabilo na LXXX. odborovo skupščino "Matic Slovenske" v sredo 25. aprila 1888. 1. ob 5. uri popoldne v Matičini hiši na Kongresnem trgu štev. 7. v Ljubljani. Dnevni red: 1. Potrditev zapisnikova o LXXIX odborovi seji in o XXIII. rednem zboru. 2. Naznanila predsedništva. 3. Volitev predsednika, njegovih namestnikov, blagajnika, pregledovalca družvenih računov, ključarjev in overovateljev družvenih zapisnikov. 4. Volitev odborovih odsekov. 5. Sklepanje o letošnjih knjigah. 6. Tajnikovo poročilo. 7. Posameznosti. V Ljubljani, 17. aprila 1888. Josip Marn, predsednik.

Tržaški duhovski imenik za l. 1888. ima v začetku vrsto škofov tržaških čverterih, zdaj zedinjenih škofov, ter v vsem skupaj v 16 dekanijah 328.146 duš. Za to ima 93 far, med temi 17 izpraznjenih; 2 vikarijata, 19 kuracij (2 izpraznjeni); 52 kapelanij po podružnicah (24 izpraznjenih); 102 farni koperaturi (48 praznih); 5 možkih samostanov, 1 ženski; 2 hospica. — Mornarski duhovni so trije: č. g. J. Račič, nadžupnik in č. gg. Jož Buzzi in Fr. Hrovat; 15 pa je vojnih kapelanov 2. reda. Bogoslovcev je 50; v mladeničkem semenišči 36 mladeničev. Umrlo je leta 1887. duhovnih 7 in letos 1.

Za Dolencov spomenik so napisled darovali č. gg. Marija Čargo 50 kr., Mar. Pušnik 50 kr., Luka Bajt 60 kr., V. Kocijanik 50 kr., Karl Gasser 50 kr., Neimenovani 1 gl. 30 kr., Iv. Kreščak 60 kr., Greg. Dumovič 20 kr., Jak. Dekleva 6 gl. 20 kr., Prof. I. M. 2 gl. M. Pertout 50 kr. J. Čelan 50 kr., I. Mozzuchin 25 kr., T. Gaspeni 50 kr., J. Jakopič 40 kr., Fran Fabian 5 gl. T. Zlobec 1 gl., T. Stegac 10 kr., J. Gerlanc 1 gld., Drag. Šmidt 1 gl., Andr. Kovačič 10 gl., Prof. M. Mandič za nekatere narodnjake 9 gl. Vsega se je nabralo doseg 1121 gl. 36.

Imenovanje. Finančni svetnik dr. Alfred Pfeifer je imenovan za višjega svetnika in za finančnega prokuratorja v Trstu.

O baziliki v Ogleji se je razpravljalo v seji c. kr. osrednje komisije za ohranjanje umeteljnih in zgodovinskih spomenikov. Ima se namreč napraviti veliko okroglo okno. Komisija se je odločila za železne stebriče in mala okrogla stekla. — Ob enem se je objavil ukaz naučnega ministervstva, da ima državni muzej v Ogleji odslej poročati samo enkrat na leto o svojem delovanju.

Neki tabori rojijo urednikom nekaterih tržaških listov po možganih. Sama gola beseda "tabor" jih tako straši in plasi, da jim ne daje miru ni pokoja; strašno se baje da boje teh ljudskih shodov, zatorej so začeli klicati uže vse svetnike na pomoč. Od vladu uže zdaj zahtevajo, naj zabrani vse take tabore, ki so Italijanom preveč na poti. Najsmešnejše v vsej tej zadevi je, da italijanski listi uže vedo, da se bodo sklicali trije tabori in sicer eden v Pazinu, drugi v okolici goriškej in tretji v okolici tržaški, da si ni goriški ni tržaški Slovenci ničeser ne vemo o vsem tem in tudi Pazincem je to podpolno neznan. V prve vrsti bi moral vendar kaj znati o tem politično družtvu "Edinost". Iz same bojavni pred Slovani zagnali so sosedje Italijani zoper nekoliko hrupa. Naj jim gre v slast!

Lovska pravica se da v najem 2. maja t. l. dopoludne pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Sežani za te le katastralne občine: Barka, Divača, Kazlje, Ležeče, Lipa, Mavhinje, Merče, Misleče, St. Polaj, Se-

zana, Škofje, Slivno, Štorje, Utovlje, Vrhovlje in Voglje. Ponudbene pogoje si more vsak ogledati v pisarni c. kr. okrajnega glavarstva v Sežani.

Iz Rima prinaša "Slov. Narod" pričujoče: Da je papež vsprejel romarje hrvatske pod vodstvom Strossmayerjevim, vzbudilo je splošno presenečenje. Državni tajnik je vedel, da bode gospode v Pešti nemilo zadebo, ako bode Strossmayer predstavljal Hrvate sv. očetu. V Pešti so namreč želeli, da bi Strossmayer ne dobil za

doščenja, da bi se njegove cerkveno-politične ideje v avdijenci papeževi priznale pred vsem katoliškim svetom, in gospodje Madjari so si bili tolkar kakor gotovi, na se bodo v Vatikanu ravnali tako, kakor oni že. "Osservatore" je tudi uže pisal, da se za hrvatski romarje avdijenco pričakuje nadškof Zagrebški, kardinal Mihalović. A upliv Strossmayerjev pri Vatikanu bil je močnejši, nego veleposlanika grofa Paara. Osobe, potezajoče se za vladiko Djakovskega, spominale so papeža na zasluge Strossmayerjeve za konkordat s Črnomoro, novo katoliško škofijo v Baru in za vse Slovane. Ako se mu torej slovenski vsprejem odreče, razdaljil bodo vsi, ki ga časte in ljubijo. Lev XIII. uvaževal je to in v avdijenci jako laskavo vsprejel romarje hrvatske pod vodstvom Strossmayerjevim. Kardinalu Mihaloviču na to novico ni preostajalo nič druga, nego naznaniti, da je obolen. Seveda bolezen ni nevarna, ponesrečena avdijanca pri papeži šina mu je v ude, kar bodo pa kmalu odleglo. O vsprejemu samem se piše iz Rima: Papež prišel v dvojno, spremjan po svojem dvoru in 8 kardinalih ter vsprejet z naudušenimi

"živio!" Prisotni so bili tudi drugi Slovani, međi njimi knjeginja Sapjeha in Sanvusko. Vladika Strossmayer pozdravi papeža v navdušenem govoru, conte Vojnović pa prečita adreso, ki je papeža ganola. Papež pozdravi Hrvate kot sinove sv. Petra, rekoč, da nič ne more ločiti Hrvatov in drugih Slovanov z njegovo ljubeznijo. Hrvate z vsemi drugimi Slovanimi, katere otonili ljubi, podstavil je pod okrilje sv. Cirila in Metoda. Potem se je vršilo poljubovanje roke in noge. Papež, ki je bil izredno ljubezniv in dobre volje, pogovarjal se je pri tem s Strossmayerjem, drugimi škofi in z Vojnovičem, potem pa podelil svoj blagoslov in odšel međi živioklici. Pred Vatikanom pričakovali so slovanski romarji Strossmayerja in mu priredili burno ovacijo.

Gosp. Janez Šubic, prof. na obrtniški šoli v Kaiserslauternu, dobil je od cesarjeviča Rudolfa naročilo za ednajst slik za "Oest. Ung. Monarchie in Wort und Bild." Predmeti slikami so večinoma s Krasainiz Goriške okolice. Gosp. Juriju Šubiću, sedaj bivajočemu v Parizu, dal je cesarjevič Rudolf naročilo za trinajst slik, predstavljajoče narodne običaje po prof. Urbasovem tekstu. Međi temi slikami bode edna v barvah predstavljala noše (aquarel.) Sl. N.

Orožne vaje rezervnikov pričele se bodo dne 30. aprila in trajale do dne 5. maja, in sicer pri pešpolkih št. 7, 17, 27, 47, 87 in 97 lovskih bataljonih št. 7, 8, 9, 12, 20 in 27, dragonskem polku št. 5 in ulanskem polku št. 12. Rezervniki železniške in brzojavnega polka in 4 pionirskega polka v Ptuju imajo svoje vaje od dne 7. do 19. maja in rezervniki 1. in 2. ženjiske rezerve stotinje v Gradci do dne 1. do 13. maja.

Najden denar. Neki trgovec je izgubil mej vožnjo iz Dubrovnika v Trst na parniku "Arciduchessa Carlotta" 10.000 frankov v gotovem denarji. Listnico je nasele potrešček, ter jo takoj izročil zapovednik parnikovemu, kateri jo je oddal oblasti. More si vsak misli, kako je bil vesel trgovec, ko mu se je izročil izgubljeni denar.

Statistika umrlih. Od 8. do 14. aprila t. l. je umrl v Trstu 93 oseb in sicer 48 možkih in 45 ženskih. Po starosti jih je bilo 27 do 1., 24 do 5., 3 do 20., 6 do 30., 7 do 40., 8 do 60., 17 do 80. leta in 1 preko 80 let. Lani je umrl v istej dobi 17 oseb manj. Povprečno je umrl izmed 1000 oseb 30.99.

Požar je nastal v četrtek 19. t. m. v prodajalnici J. D. Lordschneiderja na korzi. Počela je bila svetilnica in goreči petrolej se je razlil po oblekah. Ogenj so pogasili domaćini, škoda je preko 300 gld. ker je dokaj suknja ožganega.

Nasade na Krasu si je ogledal v sredo 18. t. m. deželni namestnik baron Pretis. Spremljeval ga je višji gozdarski svetnik Guttenberg preko Bazovice, Padriča in

Općine. Popoludne je šel namestnik po novej cesti "cesarjevične Štefanije" do Proseka. Izrazil se je kako zadovoljno o napredku pogozdovanja.

Velika prevara. Pobegnol je iz Trsta baje da v južno Ameriko, sicer P., oslaviti ženo sè sedmero otrok in za 30.000 gld. ponarejenih menje. Posojeval je denar po 100 in več odstotkov obrestij in na vesti ima mnogo nesrečnikov, katere se s svojim brezsrčnim postopanjem ugnobil.

Policijsko. Kamenosek Anton Pieritz je ukradel zidarju Antonu Skilanu več železnih drogov in jih prodal. Zaprla so ga.

Težaka Ivana Pečarja je prijavil 14 letni Vincencij Rossi, da ga je opazoval, ko je izvršil na nekej ladji v tukajnjem pristanišču nenraven zločin. Pečarja so vsled tega odveli v zapor. — Seljaku Antonu Budzonu iz Lanišča pri Poreči je ukradel neznan tat novčarko z 22 gld. Budzon je bil poprej pogostil tatu, ker mu se je znal laskati. — 47letno Uršulo Gregoretti so našli stražniki po noči podpolno pijano na ulici. Odnesli so jo v zapor, da se istrežni.

Zblaznel je 14letni Andr. Stepančič iz Vrdelja na trgu Barriera vecchia. — 29 letni Henrik Simčič iz Sveč pri Pazinu je zblaznel med obedom v nekej gostilni v ulici Cordaiuoli. Razbil je okno, skočil na ulico in dalje rasajal. Oba nesrečne so odveli v blaznico.

Poneverjenje. Trgovec Viljem Geyer iz Pazina je osleparil razne tukajnjе trgovce za preko 1500 gld. ter zginil iz Trsta. Našli so ga v Barkovljah in ga zaprl. Prijeli so tudi postreščeka Rudolfa Zandona, ker je sumnja, da je bil z Geyerm v zvezi.

Poskušeno samoubojstvo. 70letna M. Sterle iz Logatca, stanujoča pri svoji hčerji Mariji Kovač v hiši št. 20 ulice Media, je hotela skočiti v četrtek 19. t. m. skozi okno na ulico. Hči se je k sreči vzbudila in še o pravem času zadržala mati. Ker je starka slabu-umna, odveli so jo v bolnico.

Listnica upravnosti.

Č. g. J. Ličen, Rihemberg: Prejeli 3 gold

Tržno poročilo.

"Slovanski Svet,"

polumesečnik, obsezoče po 16 velikih stranih, razpravlja kulturna in politična vprašanja slovanska, opisuje važne dogodke iz vseh slovanskih krajev, naznana važnejša slovanska književna dela in prave slovenske časopise ter objavlja tudi boljša leposlovena dela slovanskih pisateljev v slovenskem prevodu. Sotrudniki so listu odlični Slovani iz raznih delov slovenske zemlje. Cena je nenavadno nizka.

Naročnina znaša:

za celo leto . . . 3 gld. — kr.
za pol leta . . . 1 gld. 50 kr.
za četr leta . . . — 75 kr.

Za ljubljanske naročnike in dijake pa celoletno 2 gld. 80 kr., poluletno 1 gld. 40 kr. in četrsletno 70 kr.

Naročnina se pošilja po nakaznicah upravnosti "Narodne tiskarne" v Ljubljani.

Isto upravništvo utegne postreči še z vsemi števkami, ki so doslej izšle.

Uredništvo in upravništvo Slovenskega Sveta.

St. 10.

Razglas.

Dne 30. aprila t. l. bode v Lokvjavna dražba v oddajo poprave jednega dela skladovne ceste od Lokve proti Bazovici.

Načrt in dražbeni pogoji so v pregled pri cestnem odborniku gosp. Antonu Muhi v Lokvi.

Cestni odbor v Sežani
18. aprila 1888.

Načelnik.

Razpis dražbe.

Dne 6. maja 1888 ob 4. uri popoludne oddalo se bode v gostilni J. Hočvarja v Štanju po očitni dražbi zidanje družtvene kleti. Stroški so preudarjeni na for. 3971.45. — Dotični načrt s preudarkom vred je razviden pri predsedniku vinorejskega družstva (v Štanjelskem gradu) od danes naprej sleherni dan.

Podjetnik položi 10 od sto varčine.

Odbor vinorejskega družstva
v Štanju dne 19. apr. 1888.

Dečka

od 14. do 16. leta se išče za trgovino v Skednji. Natančneje se izvá pri upravnosti našega lista.

Proti hemoroidam!

Kdo hoče čuvati svoje zdravje naj rabi,

prave

MENIŠKE KROGLJICE

(Pileole dei Frati.)

kri čistec ni proti hemoroidam
koje izdeluje P. Fonda.

farmacista v Piranu.

Prepotrebne za vsakega, kateri trpi na hemoroidah, zabašanju, brezčnosti, glavoboji, ter sploh veliko sedi, one čistijo kri in dober vspeh potrujejo zasebna in zdravniška spričevala, koja so priložena z podukom za uporabo vsakej škatljici v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku.

Prodajajo se po 20 nvđ. škatljic v vseh lekarinah Trsta, Reke, kakor tudi Istre, Dalmacije, Goriškega in Trenta. 47-54

Najnovejše letno blago

iz prave ovče volne

pošilja proti povzetju po jako nizkih stalnih cenah poznana reela in solidna tvrdka

J. W. SIEGEL
BRNO Brunn.

Gospodje kročati, kateri še nimajo mojih vzorkov, ter želje razširiti krog svojih naročiteljev v uporabo jako solidnega blaga, naj se obrnejo z dopisnico zaupno name.

Dobé mojo najnovejšo zbirko vzorov brezplačno in franko.

Tovarno skladišče blaga iz ovje volne.

A. SAMEK & Co.

Brno (Brünn), Bahnring 16., (poleg vrta "Grand Hôtel".

Ugodne naročbe najnovejšega in najboljšega modernega blaga za gospe, gospode in deco, toliko za zasebnike, kolikor za kročate.

Uzorki na zahtevanje.

PRI JULIJU GRIMMU

dežnikar, Barriera Vecchia 18

je zelo bogata zaloga dežnikov za gospe in gospode za jako nizke cene. — Dežniki iz bombaža od 80 novč. naprej. Dežniki iz volne in satina od f. 1.40. naprej. Dežniki židani od f. 2.50. naprej.

Sprejemajo se vsakovrstni popravki za jako nizke cene. 41—104

ŽELODČEVA ESENCA

lekarija Piccoli-ja
v. Ljubljani.

ni nikakor sredstvo, ki skoraj raztrga žrevesa in sili naravnovo vijih dobovanje! Marča ta esenca je poljajševalna pa vendar getova, uspešna pomoč, ki le podpira naša notranja telesna de ovanja in tedaj ne škodi črevesom nikdar, če bi se še toliko časa zavživila. Ona ozdravlja vse obolosti želodčeve in telesne, vrančene in jetrne bolezni, kakor posebno zlato žito, vsako telesno zaprtje, vodenice, dolgorajajočo drisko vsled pokvarjenih čreves, in je povrhu najuspšnejše sredstvo zoper glisti pri otrocih. — Izdelovalstvo jo posilja v zabežjih po 12 steklenic za 1 gl. 36 kr.; poštne stroške trpe pa n naročniki.

V Trstu: Biasolotto, Ponte Rosso; Ed pl. Leitenburg, Giardini Publio; G. pl. Leitenburg, Piazza S. Giovanni; Forboschi, lekarna sal Cammello; Corso; Picciola, Piazza Barriera Vecchia; Pozzetto, Palazzo del Lloyd; Praxmarer, Palazzo Municipale; Prendini, Palazzo Modello; Ravasini, Piazza della Stazione; Rovis, Piazza della Loggia; Saraval, za magistratom; Serravallio, Piazza Cavaria; Suttina, lekarna Liprandi, Piazza della Digaia; Udovleči, Via Farante; Xicovich, Via S. Niccolò; Zanotti, Via Nuova;

Tiskarna Dolenc v Trstu

izdeluje vsakovrstna tipografska dela, kakor: priporočene karte, račune, okrožnice, vizitnice, poročilne objave, vabila, programe, izkaze, oglase, pravila, ustope, zaključne račune (bilance), ročiščne, cene, polnomoči, jestvenike, carinska pisma, naznani, izvedne listke, osmrtnice, razne skrižaljke, etikete, knjige, brošure in časnike v slovenskem, hrvatskem, nemškem, italijanskem, francoskem, angleškem in drugih jezikih. Vsako načilo izvrši točno in ukusno.

Ozdravljenje plučnih bolezni

Tuberkuze, (sušice, jetike), naduhe, zapre sape), kroničnega bronhialnega katara itd po plinovi

EXHALACIJI

(po rektalnej injekciji).

Najneverjetnejši, skoraj nadosegliji ideal zdravnikov je z ovim postopanjem popolnoma dosezen! Ob osupljivih, ne-pogrešljivih uspehov govore najjasnejše sledenja pisma slavnih profesorjev, koja navedemo v kratkem, toda kolikor mogoče z lastnimi besedami, in koja so bila tudi potrjena po zdravniških listih tudi in inožemstvu:

Prof. dr. Berecza. Po trdnavnej plinovoj exhalaciji po rektalnej injekciji, izdatno pojemanja kašla in izvržka, potem popolno prehranje, — mrzila, pot in hrivostje posve izginola. — Truplo se redi vsaki teden za 1/2 — 1 K. Ravno tako brzo ozdravljenje tudi pri starej, celo pri miliarnej tuberkulozi. — Bolnik se ozdravi ter more tudi najtežju posel zo pet opravljati. —

Prof. Dr. Verneril. Pri naduhu se more pol ure po plinovoj exhalaciji lagijo sopsti. — Ako se exhalacija pravilno rabi, se naduhu ne povrne več.

Prof. Dr. Dujardin Beaumetz: Kronični bronhialni katarh je bil podpolno ozdravljen.

Prof. Frantzel in dr. Statz: Mrzlicen, potkašljil se izgubo; nastane velika lakota. — Bolnik se zredi do 5 kg.

Dr. M. Laughlin, je vporabil plinovo exhalacijo pri 30. bolnikih, koji so bili uže v najzadnjem stanju tuberkuloze in vsi so popolnoma ozdraveli.

Vsaki dan pa se množič zdravniška naročila o srečnem ozdravljenju, ter je razun navadenih spričeval še mnogo drugih od slavnih profesorjev. — Imamo mnogo spričeval odzavljivih. C. kr. Izklj. priv. strž za plinovo exhalacijo (Rectal-Injector) se dovolja z vsemi pripravami za pripravljanje plina in z popisom za vporavo za zdravnike, ter ga more rabiti tudi vsak bolnik sam ter stane gld. 8 — z merilnim strojem za plin 10 gl. — proti gotovem novcu ali provzetju. Dobi se pri 1—50

Dr. KARLU ALTMANN, Wien VII, Mariahilferstrasse N. 80/A

Sejm v Tominu

za živino, poljske pridelke, gospodarsko in kmetijsko orodje, štacunsko blago itd. bode na Sv. Jurja dan 23. aprila in na Sv. Matevža dan 21. septembra vsako leto.

V Tominu 11. aprila 1888.

Zupanstvo.

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

se priporoča velečastni duhovščini za izdelovanje cerkvenih potrebskih najnovejše oblike namreč: — 12—5 Monstranc, kelihov, eborijev, svetilnic, svečnikov, itd. itd. po najnižji ceni. Tudi se pri njem staro cerkvena priprava v ognju pozlati, posrebiti in popravi.

Na blagovoljna vpršanja bode radovoljno odgovarjal.

Pošilja vsako blago dobro shranjeno in poštne proste.

Staro orodje naj se pošilja v popravljanje nefrankirano.

Marijaceljske želodečne kapljice.

izvrstno deluječe zdravilo pri vseh bolezni na želodcu. Neprecenljive dobrote je posebno vpliv njihov pri notučnosti, slabosti želodeca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, želodečnem kataru, gorečice (rzavej) pri preobilnej produžki slin, rumenici blvanjanju in gojnju glavobolu, preobilnosti jedi in pijač v želodcu, proti glistam, bolezni na vranici in jetrih in tudi proti zlati žili ali himoroidam. Cena steklenici je z nakazom vred samo 35 nov. Glavni zalog ima lekarčničar "k angelu varhu" 53—53

Dr. Brady Kremser,
Morava

V Trstu jih pa dobiti pri lekarničarju Biasoleito ali orso nero in Seravallu blizu starega sv. Antona

TVRDKA Bernhard Ticho

Brünn, Krautmarkt 18,

(v lastnej hiši)

pošilja proti povzetji:

Češljano sukno za ostanek za celo možko obliko, more se prati, 6.40 met. dolgo f. 25.—

Valjano volneno sukno dvostroko široko, za celo obliko za gospe v barvah 10 met. f. 4.—

Tkana ovčja volna dvostroke širokosti, trpežna, cela oblika 10 met. f. 6.50

Indijski Foule volne, dvo-troke širok, cela oblika, 10 met. f. 5.—

Francozki atlas iz volne v vseh enostavnih barvah, tudi progast in kariran; najnovejše, dvostrok širok, 10 met. f. 6.50

Črni Terno saksonski izvod, dvostroko širok, cela oblika, 10 metrov f. 4.50

Terno veloure dvostroko širok, čista volna, v vseh modernih barvah za celo obliko 10 met. f. 7.—

Progasto blago za oblike 60 cm široko, najnovejši vzorki, 30 met. f. 2.50

Volnat rups v vseh barvah, 6.0 cm širok, 10 metrov f. 3.80

Dreldrath (Trožičje) najboljša vrsta, 60 cm. široko, 10 metrov f. 2.80

Aquard blago 60 cm. široko, najnovejši vzorki, 10 metrov f. 3.80

Francoski Veal 10 metrov, elegantna oblika, ki se daje prati, for. 3.—

Kosmanoški Kreton 10 metrov, za pranje, podpolna oblika for. 2.50

Ženske košulje iz močnega platna čipkami 6 komadov f. 3.25

Domača platno 1 komad, 30 vatlov 1/4 for. 4.50 1 30 1/4 5.50

Krug-Webe boljše nego platna 1 komad 1/4 širok, 30 vatlov f. 6.—

Šifon 1 komad, 30 vatlov, 1/4 f. 5.50, najboljše vrste f. 6.50

Kannafas 1 kom. 30 vatlov, illa f. 4.80 1 30 1/4 ručec 5.20

Kannafas iz nitri 1 komad, 30 vatlov illa in ručec for. 6.—

Angl. Oksford najboljši, tako preporočljiv, 1 komad, 30 vatlov f. 6.50

Oksford ss more prati, dobra vrsta, 1 kos 30 vatlov f. 4.50

Garnitura iz ripa sestoječa iz 2 postejnih nih pregrinjal in namiznega prata se svilnatimi čipkami for. 4.50

Garnitura iz jute 2 namizna prta in posteljno pogrinjalo z čipkami f. 3.50

Jute zastor jurški vzorek; podpolni for. 2.30

Holandski opstanki prepro 10-12 metrov dolgi ostanek for. 3.60

Letni ogr